

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il :02-6521340

ירושלים, כ' בניסן, תש"ף
14 באפריל 2020
107/2020

עלייה של 0.4% במדד המחירים לצרכן בחודש מרץ 2020 Increase of 0.4% in the Consumer Price Index, March 2020

לאופן חישוב מדד המחירים לצרכן בחודש מרץ 2020 בעקבות התפשטות מגפת הקורונה ראו בנספח בסוף ההודעה

- מדד המחירים לצרכן עלה ב-0.4% בחודש מרץ 2020, בהשוואה לחודש פברואר 2020 והגיע לרמת מדד של 100.7 נקודות (הבסיס: ממוצע 100.0 = 2018 נקודות). מדד המחירים לצרכן ללא ירקות ופירות ומדד המחירים לצרכן ללא אנרגיה עלו ב-0.5%, כל אחד והגיעו לרמות מדד של 100.6 ו-101.1 נקודות, בהתאמה. מדד המחירים לצרכן ללא דיור עלה ב-0.3% והגיע לרמת מדד של 99.7 נקודות.
- עליות מחירים נרשמו במיוחד בסעיפי הלבשה והנעלה 3.2%, פירות טריים 1.8%, דיור 0.9% ומזון 0.6%.
- ירידות מחירים בולטת נרשמה בסעיף ירקות טריים 1.9%.
- מתחילת השנה ירד מדד המחירים לצרכן ב-0.1%, מדד המחירים לצרכן ללא דיור ירד ב-0.3%, מדד המחירים לצרכן ללא ירקות ופירות ירד ב-0.2%; לעומתם מדד המחירים לצרכן ללא אנרגיה עלה ב-0.2%.
- בשנים עשר החודשים האחרונים (מרץ 2020 לעומת מרץ 2019) נותר מדד המחירים לצרכן ללא שינוי, מדד המחירים לצרכן ללא דיור ירד ב-0.7%; לעומתם מדד המחירים לצרכן ללא אנרגיה עלה ב-0.2% ומדד המחירים לצרכן ללא ירקות ופירות עלה ב-0.1%.
- בחודש מרץ 2020 מדד המחירים לצרכן בניכוי עונתיות ומדד המחירים לצרכן ללא ירקות ופירות וללא דיור בניכוי עונתיות עלו ב-0.1%, כל אחד; לעומתם מדד המחירים לצרכן ללא דיור בניכוי עונתיות נותר ללא שינוי.
- על פי נתוני המגמה לתקופה שבין דצמבר 2019 – מרץ 2020, קצב העלייה השנתי של מדד המחירים לצרכן הגיע ל-0.6%; לעומתו קצב הירידה השנתי של מדד המחירים לצרכן ללא דיור הגיע ל-0.3% וקצב הירידה השנתי של מדד המחירים לצרכן ללא ירקות ופירות וללא דיור הגיע ל-0.6%.

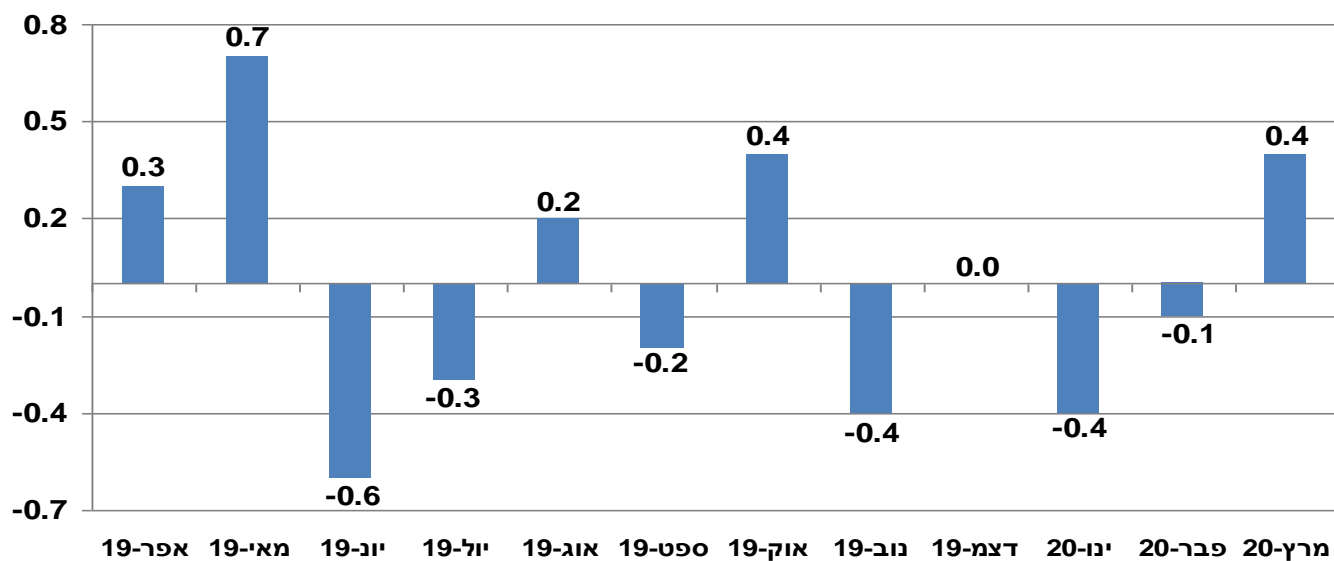
לפרסום ביום ג', כ' בניסן תש"ף, 14 באפריל 2020 בשעה 14:00

Please note: This Press Release is for Publication

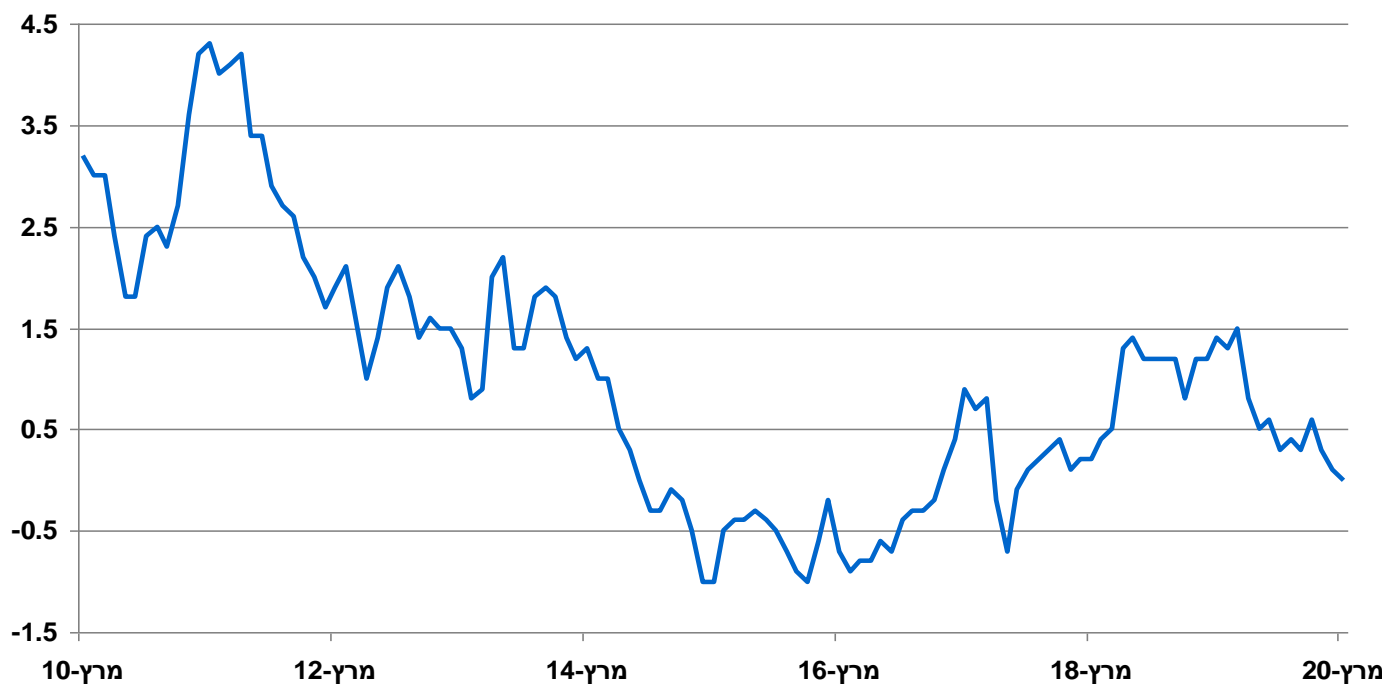
After 14:00 PM on Tuesday, April 14, 2020

כתב: בועז בן אהרון, ראש תחום מחירים לצרכן
לקבלת הסברים נא לפנות למרכז למידע סטטיסטי 02-6592666

תרשים 1 – אחוז שינוי חודשי במדד המחירים לצרכן ב-12 החודשים האחרונים

תרשים 2 – אחוז שינוי שנתי, כל חודש לעומת מקבילו אשתקד, בעשור האחרון

קבוצות מוצרים ושירותים שהשפיעו באופן ניכר על המדד בחודש זה:

התרומה לשיעור השינוי במדד	אחוז שינוי	קבוצות מוצרים / שירותים
0.2060	1.2	שירותי דיור בבעלות הדיירים
0.0770	3.5	הלבשה
0.0644	5.4	עופות
0.0201	0.9	לחם, דגנים ומוצרי בצק
0.0197	1.8	פירות טריים
0.0173	2.5	הארכה, נופש וטיולים
-0.0281	-1.9	ירקות טריים
-0.0347	-1.1	דלק ושמונים לכלי רכב

שינויים עיקריים בסעיפי הצריכה הראשיים

מזון (ללא ירקות ופירות)

מדד מחירי מזון עלה ב-0.6%.

התייקרו במיוחד: עופות (5.4%), גבינות מלוחות (3.8%), מוצרי בצק (2.3%), תה (2.2%), חלבה לסוגיה (2.1%), דגנים שונים (2.0%), ופלים (1.9%), בשר בקר טחון (1.5%), לחם (1.3%), סוכר (1.3%), דגים קפואים (1.2%), חומץ, חרדל ורטבים (1.2%), קרקרים שונים (1.1%), נקניק, פסטרמה ונקניקיות (1.1%) וחלב מפוסטר (אחוז אחד).

הוזלו במיוחד: טחינה (4.3%), סלטים מוכנים (3.1%), דבש (2.9%), אורז יבש (2.7%), בשר חזיר (2.0%), שמנים (1.5%), שוקולד (1.2%), תבלינים שונים (1.2%), משקאות קלים לא תוססים (אחוז אחד) ובירה לבנה (אחוז אחד).

ירקות ופירות

מדד מחירי ירקות ופירות ירד ב-0.5%.

מדד מחירי ירקות טריים ירד ב-1.9%; לעומתם מדד מחירי פירות טריים עלה ב-1.8%. מדד מחירי ירקות קפואים, כבושים ומשומרים ירד ב-1.5% ומדד מחירי פירות יבשים, משומרים וקפואים ירד ב-0.5%.

מבין הירקות הטריים הוזלו במיוחד: ארטישוק (40.7%), קישואים (8.1%), כרוב (7.7%), חצילים (6.6%), ברוקולי (5.5%), קולורבי (5.4%), גזר (4.1%), מלפפונים (2.8%), חסה (2.8%), עגבניות (2.5%), דלעת ודלורית (2.3%), נבטים (2.1%), שומר (1.5%) וירק עלים (אחוז אחד).

התייקרו במיוחד: שעועית (11.8%), כרובית (7.0%), בצל (2.3%) וסלק (2.2%).

מבין הפירות הטריים התייקרו במיוחד: בננות (25.7%), מלונים (5.9%), תפוזים (4.7%), לימונים (4.5%), אפרסמון (2.0%) וקלמנטינות (1.4%).

הוזלו במיוחד: תות שדה (22.5%) ופומלה (5.0%).

מבין הירקות והפירות המעובדים הוזלו במיוחד: ירקות קפואים (5.9%), ירקות כבושים אחרים כגון: פלפלים כבושים (1.7%), זיתים (1.7%) ואגוזים ופיסטוקים (1.7%).

התייקרו במיוחד: בוטנים (2.8%) וירקות משומרים (1.9%).

דיור

מדד מחירי דיור עלה ב-0.9%.

מדד שירותי דיור בבעלות הדיירים עלה ב-1.2% ומדד שכר דירה עלה ב-0.1%.

שירותי דיור בבעלות הדיירים

במדד שירותי דיור בבעלות הדיירים בחודש מרץ 2020, נרשמה עלייה בהשוואה לחודש פברואר 2020. עלייה זו מבטאת את השינויים במחירי שכר דירה שנקבעו בחוזים שנחתמו בחודשים פברואר 2020 – מרץ 2020, לעומת חוזים שנחתמו בחודשים ינואר 2020 – פברואר 2020.

תחזוקת הדירה

מדד מחירי תחזוקת הדירה עלה ב-0.1%.

התייקרו במיוחד: סופגי ריחות ומטהרי אויר (3.5%), חומרים לניקוי ורחיצת כלים (2.2%) ומוצרי חיטוי והדברה (1.2%).

הוזלו במיוחד: נפט וסולר לחימום הדירה (1.9%), אמצעי ניקוי אחרים כגון: כפפות לניקוי הבית ומגבות נייר (1.9%), גז לצריכה ביתית (1.4%) וצבע וסיד לצביעת הדירה (1.4%).

ריהוט וציוד לבית

מדד מחירי ריהוט וציוד לבית עלה ב-0.5%.

התייקרו במיוחד: כלי מיטה ומגבות (6.0%), כלי בישול ואפיה (2.3%), חפצי קישוט לבית (2.1%), אביזרי אמבטיה (1.9%) וציוד חשמלי לחימום וקירור הבית (1.2%).

הוזלו במיוחד: ריהוט לגן ולמרפסת (1.6%) ומיטות ומזרנים (1.1%).

הלבשה והנעלה

מדד מחירי הלבשה והנעלה עלה ב-3.2%; בניכוי השפעות עונתיות עלה המדד ב-1.4%.

מדד מחירי הלבשה עלה ב-3.5% ומדד מחירי הנעלה עלה ב-1.7%.

בסעיף הלבשה התייקרה במיוחד ההלבשה העליונה (4.8%).

הוזלו במיוחד: בגדי ספורט והתעמלות (4.4%), גרביים (1.3%) וצורכי הלבשה שונים, כגון: כובעים, צעיפים ועניבות (1.1%).

בסעיף הנעלה התייקרו במיוחד: הנעלה לילדים, ילדות ותינוקות (7.8%) והנעלה לנשים (1.1%).

הוזלו במיוחד: ההנעלה לגברים (אחוז אחד).

בריאות

מדד מחירי בריאות ירד ב-0.1%.

הוזלו במיוחד: מוצרי היגיינת הפה (2.9%) ועדשות מגע ותמיסות (2.0%).

התייקרו במיוחד: מוצרי היגיינת הגוף (5.7%).

חינוך, תרבות ובידור

מדד מחירי חינוך, תרבות ובידור עלה ב-0.3%.

מדד מחירי שירותי חינוך עלה ב-0.2% ומדד מחירי תרבות ובידור עלה ב-0.4%.

התייקרו במיוחד: הארחה, נופש וטיולים (2.5%) ומחשבים וציוד היקפי (1.9%).

הוזלו במיוחד: ספרי קריאה (2.6%).

תחבורה ותקשורת

מדד מחירי תחבורה ותקשורת עלה ב-0.2%.

מדד מחירי תחבורה עלה ב-0.2% ומדד מחירי תקשורת עלה ב-0.1%.

התייקרו במיוחד: מכוניות (אחוז אחד).

הוזלו במיוחד: שכירת רכב לנסיעה בארץ (7.6%) ודלק ושמנים לכלי רכב (1.1%).

שונות

מדד מחירי שונות עלה ב-0.1%.

התייקרו במיוחד: מוצרי טואלטיקה ורחצה (1.3%), ירושות, צוואות והתייעצות עם עורך דין (1.3%), תכשיטים (1.2%), תיקים, תרמילים, ילקוטים וכדומה (1.2%) ונייר טואלט, ממחטות ומגבונים (אחוז אחד).

הוזלו במיוחד: כלי איפור ואביזרים לטיפוח (2.8%) וקרמים, בשמים ומוצרי טיפוח לפני (1.2%).

להלן מועדי פרסום מדדי המחירים ל-12 החודשים הבאים:

בשעה	יפורסם בתאריך	מדד חודש
14:00	יום שישי, 15 במאי 2020	אפריל 2020
18:30	יום שני, 15 ביוני 2020	מאי 2020
18:30	יום רביעי, 15 ביולי 2020	יוני 2020
14:00	יום שישי, 14 באוגוסט 2020	יולי 2020
18:30	יום שלישי, 15 בספטמבר 2020	אוגוסט 2020
18:30	יום חמישי, 15 באוקטובר 2020	ספטמבר 2020
18:30	יום ראשון, 15 בנובמבר 2020	אוקטובר 2020
18:30	יום שלישי, 15 בדצמבר 2020	נובמבר 2020
14:00	יום שישי, 15 בינואר 2021	דצמבר 2020 וסיכום שנת 2020
18:30	יום שני, 15 בפברואר 2021	ינואר 2021
18:30	יום שני, 15 במרץ 2021	פברואר 2021
14:00	יום רביעי, 14 באפריל 2021	מרץ 2021

אתגרי מדידה של מדד המחירים לצרכן בעולם¹ בתקופת מגפת הקורונה והשפעתם על חישוב מדד חודש מרץ 2020

א. איסוף מחירים של מוצרים ושירותים

איסוף מחירים יכול להיות מוגבל בהינתן סגירה של חנויות וספקי שירותים מחד, או הגבלת תנועה וצמצום צוות העובדים (על פי תקנות לשעת חרום) של סוקרי הלמ"ס שאוספים את המחירים בפועל, מאידך. גישות חלופיות לאיסוף נתונים הן באמצעות הטלפון, דוא"ל, מחירים מקוונים ומחירים סרוקים (scanner data). עם זאת, ייתכן חוסר כיסוי חלקי של המוצרים והשירותים בסעיפי הצריכה השונים של המדד.

ב. חישוב שינויי מחירים

1. ההמלצה הכללית לטיפול בתצפיות חסרות (באופן זמני) היא לתת מענה מתחתית הפירמידה של סל הצריכה ועד לצמרתה. כלומר, בשלב ראשון יש לאמוד את השינוי במחירים החסרים על ידי השינוי במחירי מוצרים ושירותים הדומים לאלה שחסרים (בין אם מדובר במוצרים תחליפיים או בשינויי מחירים שצפויים להיות דומים לאלה שחסרים, לרוב על פי ניתוח של תקופות קודמות). במידה ותצפיות דומות אינן קיימות, יש לאמוד את השינוי על ידי שינוי המחירים בקבוצות הצריכה הגבוהות יותר, במעלה הפירמידה של סל הצריכה. גישה זו מומלצת כאשר קיימים נתונים חלקיים והייתה גם צריכה חלקית של המוצרים והשירותים. דוגמאות למוצרים ושירותים שנזקפים למוצרים דומים או קבוצות צריכה דומות הם חלק מהמוצרים בענפי המזון, הלבשה והנעלה, טואלטיקה וכו'; וצריכה חלקית של ספקי שירותים ביתיים ושירותי תיירות בארץ (שנצרכו במחצית הראשונה של החודש בלבד).
2. במקרים מסוימים, כאשר מוצרים ושירותים אינם קיימים או אינם נצרכים בכלל בתקופת המדידה, יש לבחון את הגישה של זקיפת סעיפי הצריכה החסרים **למדד הכללי** (בפועל לא לכלול סעיפים אלה במדד הכללי בחודש הנתון). גישה זו היא המועדפת אם הוצאות משקי הבית על מוצרים או שירותים אלה הן **אפסיות** ומניחה שהצריכה היחסית של שאר קבוצות המוצרים והשירותים נשמרת בתקופה הנתונה. דוגמאות לכך: תיירות חו"ל כולל טיסות ושהייה, מופעי תרבות וספורט, עריכת מסיבות ואירועים ושירותי חינוך על כל שלביו.

ג. חישוב מדד המחירים לצרכן בישראל בחודש מרץ 2020

על אף מצב החרום שהוכרז במדינת ישראל בעקבות התפשטות נגיף הקורונה, ממצאי מדד המחירים לצרכן הופקו כמדי חודש בחודשו. בשכר דירה (המשמש הן את מדידת שכר הדירה ושירותי דיור בבעלות הדיירים) הפקידה התבצעה במלואה כמדי חודש. בשאר פריטי המדד: בשבועיים הראשונים של החודש, **הפקידה בוצעה במלואה** ואילו בשבועיים האחרונים של החודש, עקב סגירה הדרגתית של חנויות על פי התקנות לשעת חרום, אחוזי הפקידה היו כ-65%. נתונים אלו אפשרו להפיק את רוב המדד כסדרו, בין אם במדידה ישירה או במדידה חלקית. במקרים של צריכה חלקית, מחירי המוצרים והשירותים **נזקפו לפריט או לקבוצה אליו הן משויכים**.

¹ על פי עיקרי המלצות ה-UNECCE : Compilation of CPI in times of COVID-19

סעיף "הארכה, נופש וטיולים" חושב על סמך השבועיים הראשונים של חודש מרץ בהם בתי המלונות והאירוח הכפרי עבדו במתכונת רגילה ואנשים התארחו בהם.

עם זאת, קיימות קבוצות פריטים אשר לא נמדדו בחודש מרץ בשל משבר הקורונה ("נסיעה לחו"ל", "הוצאות שהייה בחו"ל" ו"עריכת מסיבות ואירועים") ועל כן שיעור השינוי שלהן נזקף לשיעור השינוי של מדד המחירים לצרכן.

לסיום, יודגש כי כל שיטות האמידה והזקיפה, מבטיחות את המשך המדידה התקינה והשוטפת של המדד ללא עזזעים או תנודות אשר אינם משקפים את שינוי המחירים בסל הצריכה בפועל בתקופה זו. כאשר המחירים "האמתיים" יתקבלו בעתיד, עם הרחבת הצריכה בסעיפים בהם הצריכה היא חלקית, או חידוש הצריכה בסעיפים בהם היא אפסית, מחירים אלה ימדדו ישירות מול המחיר האמיתי האחרון שנצפה לגבי כל מוצר ושירות; ובכך המדד השוטף לכל תצפית ישקף בדיוק את רמת המדד המדויקת, שהייתה מחושבת אילו כל המחירים והצריכה היו קיימים במלואם, מידי חודש בחודשו.

כפי שניתן לראות בטבלה להלן, קבוצות הצריכה בהן יש צריכה חלקית במהלך חודש מרץ, נאמדו על פי המחירים שהתקבלו במחצית הראשונה של החודש. לעומת זאת, קבוצות הצריכה בהן הייתה צריכה אפסית בחודש זה, נזקפו למדד הכללי של מרץ 2020 (כמובן למדד הכללי ללא הסעיפים הללו).

שם קבוצה	משקל בסל המדד מתוך 1000 נקודות	טיפול בחודש מרץ 2020
עריכת מסיבות ואירועים	15.26	זקיפה למדד הכללי
נסיעה לחו"ל	19.46	זקיפה למדד הכללי
הוצאות על שהייה בחו"ל	21.03	זקיפה למדד הכללי
ארוחות מחוץ לבית	33.01	נמדד על סמך שינויי מחירים בשבועיים הראשונים של החודש
שירותי חינוך	43.46	כמדי חודש גם החודש, הקבוצה תיזקף ברובה למדד הכללי. מדידה ישירה של הקבוצה, מתבצעת מדי שנה בחודשים ספטמבר-אוקטובר ובשאר חודשי השנה, הקבוצה נזקפת למדד הכללי
הארכה, נופש וטיולים (כולל טיסות בארץ)	7.67	נמדד על סמך שינויי מחירים בשבועיים הראשונים של החודש
הצגות, קונצרטים, מופעי ספורט, קולנוע וכדומה	9.04	נמדד על סמך שינויי מחירים בשבועיים הראשונים של החודש

יצוין שהסעיפים **שנוספו** בחודש זה, לאלה הנזקפים בדרך כלל למדד הכללי, היוו כ-6 אחוזים של סל הצריכה בלבד. זאת בעקבות הצריכה שהייתה קיימת עדיין במחצית הראשונה של החודש וכן העבודה המאומצת של סוקרי הלמ"ס לאיסוף הנתונים על פני כל החודש. עם זאת יש לצפות, כי בחודש אפריל 2020, קבוצות צריכה נוספות תחייבנה אמידה המבוססת על מגוון השיטות שצוינו בסעיפים א' ו-ב' לעיל, כגון: מחירים מקוונים, זקיפה לקבוצות צריכה אחרות או זקיפה למדד הכללי.